

Sygn. akt II Ka 348/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący sędzia (del.) Paweł Mądry

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

po rozpoznaniu dnia 11 lipca 2023 r.

sprawy **P. P. (1)**

obwinionego z art. 86 § 1 kw

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 7 lutego 2023r., sygn. akt II W 1546/22

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżycieli posiłkowych D. W. i B. W. po 85 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 348/23

UZASADNIENIE

P. P. (1) został obwiniony o to, że w dniu 31 lipca 2022 roku około godziny 21:00 na ulicy (...) w miejscowości N., gmina S., spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki J. nr rej. (...) nie zachował szczególnej ostrożności podczas zmiany pasa ruchu i wjechał częściowo na przeciwny pas ruchu zmuszając poruszającego się w kierunku przeciwnym kierującego pojazdem marki S. (...) nr rej. (...) do zatrzymania się celem uniknięcia zdarzenia, przy czym kierujący pojazdem marki J. w chwili zdarzenia używał świateł drogowych w sposób oślepiający kierującego samochodem marki S. (...) nr rej. (...), tj. o czyn z art. 86 § 1 kw.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie II W 1546/22:

I. uznał obwinionego P. P. (1) za winnego dokonania zarzucanego czynu określając, iż został on popełniony na ulicy (...), wyczerpującego dyspozycję art. 86 § 1 kw i za czyn ten na podstawie art. 86 § 1 kw w zw. z art. 39 § 1 i 2 kw wymierzył mu karę nagany;

II. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 złotych tytułem zryczałtowanych kosztów postępowania.

Apelacje od powyższego wyroku złożyli oskarżyciele posiłkowi. Sąd Okręgowy zauważył wprawdzie różnice w zakresie zaskarżenia pomiędzy wnioskami o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku (D. W. wnioskował o sporządzenie uzasadnienia wyroku w całości, natomiast B. W. w części co do rozstrzygnięcia o karze i o innych

konsekwencjach prawnych czynu), to z uwagi na to, że treść obydwu apelacji jest tożsama, należało postawione zarzuty rozpoznać łącznie. Obie apelacje zaskarżają wyrok w całości na niekorzyść obwinionego, zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych, sprowadzający się do błędnego uznania przez Sąd Rejonowy, że „jednocześnie należy podkreślić, że całość zachowań P. P. (1) stanowiła reakcję na działania obwinionych, zarówno te mające miejsce w czasie bezpośrednio poprzedzającym dokonanie przez niego opisywanego czynu, jak również w przeszłości, a związane z konfliktem pomiędzy oboma rodzinami oraz działaniami pokrzywdzonych w stosunku do samego obwinionego – jak na przykład śledzenie jego auta” oraz że „D. i B. W. w przeszłości jeździli również za samochodami prowadzonymi przez rodzinę P.” i w konsekwencji „przemocy udział pokrzywdzonych w czynów takich sprowokowaniu” jak działanie sprawcy, którym nieoczekiwanie okazał się P. P. (1);

- nie wzięcie pod uwagę całokształtu sprawy i wynikających z niego skutków, w tym zamiaru przerwania odpowiedzialności na poszkodowanych B. i D. W., na których obwiniony P. P. (1) ewidentnie oczekiwał w nieznanym samochodzie na bocznej drodze gruntowej wychodzącej z ul. (...), kiedy tak jak zwykle D. W. odwozić miał swoją siostrę B. W. na najbliższą stację kolejową (...) do W., o czym wiedzę obwiniony mógł posiadać (a przy tym dodatkowo w dniu kolejnym upływać miał termin w jakim w swoim miejscu zamieszkania B. W. miała składać zeznania na Policji) i możliwość koordynowania sprawy działań z wykorzystaniem innych osób i ukrywaniu innych istotnych informacji w sprawach.

Podnosząc te zarzuty skarżący nie sformułowali skonkretyzowanych wniosków.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje:

Apelacje oskarżycieli posiłkowych jako bezzasadne, nie zasługiwały na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie stwierdził, aby zaskarżony wyrok zapadł w następstwie wskazanych w nich uchybień.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, iż oskarżyciele posiłkowi nie zaskarżyli wyroku w zakresie winy obwinionego, czy też wprost rozstrzygnięcia o karze, skupiając się na treści sporządzonego uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Tymczasem Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia nie odsyła do odpowiedniego stosowania art. 425 § 2 kpk, gdzie właśnie przewiduje się możliwość zaskarżenia wyłącznie uzasadnienia wyroku. W przepisie art. 1 § 2 kpw jasno zostało wyrażone, iż w postępowaniach o wykroczenie przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się jedynie, gdy niniejszy kodeks tak stanowi. Dodatkowo skarżący nie wskazali jednoznacznie wniosków odwoławczych, które stanowią petitum środka odwoławczego, jednak zważywszy na podniesione zarzuty, sformułowanie żądania wzięcia pod uwagę całokształtu sprawy, w tym przypadku należało przyjąć, iż intencją skarżących jest zweryfikowanie zasadności zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, przytoczonych na tę okoliczność przesłanek, które zostało silnie powiązane z określeniem stopnia winy i rodzajem motywacji do dopuszczenia się niniejszego czynu przez P. P. (1), będącego wynikiem prowokacyjnego działania skarżących.

Sąd Okręgowy dokonując analizy oceny dowodów w postaci zeznań pokrzywdzonych, świadka D. O., jak i wyjaśnień obwinionego, dokonanej przez Sąd I instancji, nie znalazł podstaw do dokonania odmiennej oceny, zgodnej z oczekiwaniami skarżących. Niewątpliwie dowody te wskazują w sposób wiarygodny o zaistnieniu zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu lądowym spowodowanego przez obwinionego i długotrwałym konflikcie pomiędzy rodzinami W. i P.. Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez skarżących należy wskazać, że szczegółowe wnikanie w motywy nagannego zachowania obwinionego, będące wynikiem jakoby wzajemnych prowokacyjnych zachowań stron, a mających miejsce bezpośrednio przed zdarzeniem, jak i w przeszłości, opierają się w dużej mierze na domniemaniach oraz przeciwstawnych relacjach zaistniałych wydarzeń. Z uwagi na to, przy ustalaniu okoliczności zdarzenia należy skupić się na samym jego przebiegu, uwzględniając działanie pod wpływem emocji zarówno obwinionego i skarżących oraz w oderwaniu od wskazanych powyżej motywów, na poparcie których oskarżyciele posiłkowi przytoczyli wydarzenia mające miejsce wcześniej. Z powodu ewentualnego poczucia zagrożenia doznawanego przez którąkolwiek ze stron, wywołanego z powodów innych niż te, które są przedmiotem niniejszego postępowania o wykroczenie drogowe i zarazem opartymi o podejrzenie popełnienia czynu niedozwolonego, winno być zgłoszone w odpowiednich organach ścigania. Zbytnie eksponowanie przedmiotów sporu zwaśnionych rodzin w świetle niniejszej sprawy nie

było koniecznym, podobnie jak ustalanie okoliczności na np. śledzenie przez jedną czy drugą stronę i przypisywaniu którejś ze stron wyłącznej winy spowodowania wzburzenia.

Koncentrując się już ściśle na meritum, należy wpierv odnieść się do czynu, którego dopuścił się obwiniony. Do kwalifikacji czynu jako wykroczenie z art. 86 § 1 kw, konieczne jest spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a zatem wystąpienie związku przyczynowego pomiędzy niedochowaniem należytej ostrożności i skutkiem w postaci wspomnianego zagrożenia. Komentowane wykroczenie ma zatem charakter materialny. Zaznaczyć należy, że skutkiem nie musi być konkretne zdarzenie, np. kolizja pojazdów czy uszkodzenie mienia (por. postanowienie SN z 21.12.2000 r., III KZ 111/00, LEX nr 46977). Wystarczy, że z pewnych okoliczności, związanych z zachowaniem sprawcy, wynikać będzie zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego,

np. wobec konieczności zjechania na pobocze celem uniknięcia kolizji czy wobec konieczności nagłego hamowania (por. M. Leciak [w:] Kodeks wykroczeń..., red. P. Daniluk, 2019, s. 600–601). W przedmiotowej sytuacji znamiona czynu zostały wyczerpane, ponieważ zachowanie obwinionego w postaci nie zachowania szczególnej ostrożności podczas zmiany pasa ruchu i wjechania częściowo na przeciwny pas ruchu zmusiło poruszającego się swoim autem w kierunku przeciwnym D. W. do skręcenia kół, zbliżenia samochodu do prawej krawędzi drogi i zatrzymania w obawie kolizji. Dodatkowo obwiniony używał świateł drogowych samochodu w sposób oślepiający, zatem jego czyn skutkował powstaniem zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu lądowym w świetle przepisu art. 86 § 1 kw, który przewiduje sankcję w postaci kary grzywny.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy zastosował naganą, będącą wynikiem nadzwyczajnego złagodzenia kary, powołując się przy tym na regulacje zawarte w art. 39 § 1 i 2 kw, które traktują o tym, że w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie można - biorąc pod uwagę charakter i okoliczności czynu lub właściwości i warunki osobiste sprawcy - zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary albo odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego, natomiast nadzwyczajne złagodzenie polega na wymierzeniu kary poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia albo kary łagodniejszego rodzaju.

Jak słusznie można zauważyć, obie te instytucje mogą być zastosowane w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie. Jest to kryterium bardzo pojemne, wyraźnie ocenne i uprawnienia sądu są wobec tego szerokie. Można dostosowywać wymiar kary do okoliczności konkretnego przypadku. Wskazówki zawarte w przepisie towarzyszące głównemu kryterium to charakter i okoliczności czynu lub właściwości i warunki osobiste sprawcy. Sąd dopatrujący się w konkretnej sytuacji „wypadku zasługującego na szczególne uwzględnienie” powinien rozpatrzyć charakter i okoliczności czynu oraz właściwości i warunki osobiste sprawcy. Należy zatem zbadać wagę popełnionego czynu oraz przeanalizować osobowość sprawcy i jego osobistą sytuację (T. Bojarski, J. Piórkowska-Flieger [w:] A. Michalska-Warias, T. Bojarski, J. Piórkowska-Flieger, Kodeks wykroczeń. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023, art. 39).

Sąd II instancji na podstawie analizy całokształtu materiału dowodowego zważył, iż zastosowanie kary nagany przez Sąd meriti jest dostatecznie uzasadnione. Sąd Rejonowy właściwie ocenił rzeczywisty stopień zaistniałego zagrożenia biorąc pod uwagę m.in. warunki drogowe jakie wtedy panowały (sucha jezdnia, niewielkie natężenie ruchu), brak zamiaru wyrządzenia krzywdy oskarżycielom posiłkowym, czy też działanie pod wpływem wzburzenia, które spowodowane było kwestiami osobistymi między stronami.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wymierzona kara nagany zgodna jest z dyrektywami art. 33 kw. Należy podkreślić, iż nagana jest karą, obwiniony został uznany za winnego dokonania czynu, co daje podstawy do przyjęcia stanowiska, że cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego zostaną spełnione. Sąd odwoławczy zważył, że orzeczenie takiego rodzaju kary jest wystarczające do wdrożenia obwinionego do poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego.

Kierując się przedstawionymi wyżej racjami i nie stwierdzając zaistnienia jakiegokolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych art. 104 § 1 kpw, podlegających rozważeniu niezależnie od granic zaskarżenia, Sąd Okręgowy w Siedlcach na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Apelacje oskarżycieli posiłkowych okazały się całkowicie bezzasadne, zatem zgodnie z art. 636 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 121 § 1 kpw skarżący ponoszą koszty postępowania za postępowanie odwoławcze w całości, które zostały określone w kwocie po 85 zł.

Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.